

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer:	25-0493
Klageren:	XX på vegne af datteren YY 5000 Odense C
Indklagede:	Fynbus
CVR-nummer:	29 97 99 44
Klagen vedrører:	Kontrolafgift på 1.000 kr. grundet manglende aktivering af Ungdoms-kort ved at checke ind på Rejsekort
Parternes krav:	Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gæl-dende, at Ungdomskortet var bestilt og betalt, og at Fynbus derfor ikke har lidt økonomisk tab på baggrund af, at datteren ikke havde aktiveret Ungdomskortet ved check ind ved påstigning på bussen Indklagede fastholder kontrolafgiften
Ankenævnets sammensætning:	Nævnensformand, dommer Lone Bach Nielsen Nikola Kiørboe Dorthe Thorup Helle Berg Johansen Dorte Lundqvist Bang

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 2. september 2026 truffet følgende

AFGØRELSE:

Fynbus er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 1.000 kr.

Beløbet skal betales til Fynbus, der sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets ved-tægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsan-læg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringsselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klagerens datter rejste den 19. september 2025 med FynBus' rute 134S mod Tietgen Handelsgymnasium.

Datteren var indehaver af et Ungdomskort på Rejsekort til alle zoner på Fyn for perioden 9. september 2025 til 8. oktober 2025. Perioden var betalt forud for rejsen.

Ifølge FynBus' oplysninger steg en kontrollør på bussen kl. 07:47, hvor datteren allerede befandt sig i bussen. Ved kontrol blev det konstateret, at den nye periode på Ungdomskortet ikke var blevet aktiveret ved check ind, og at der heller ikke var foretaget check ind ved påstigning. Datteren blev derfor kl. 07:50 pålagt en kontrolafgift på 1.000 kr.

FynBus har oplyst, at en ny periode på et Ungdomskort skal aktiveres ved første check ind efter udløbet af den foregående periode. Manglende aktivering af den nye periode medfører efter kortbestemmelserne, at kunden ikke har gyldig rejsehjemmel og derfor kan pålægges en kontrolafgift.

Klageren anmodede efterfølgende FynBus om at annullere kontrolafgiften under henvisning til, at datteren havde et gyldigt og fuldt betalt Ungdomskort, som dækkede både den relevante periode og de zoner, hvori rejsen fandt sted, og at Fynbus derfor ikke havde lidt noget økonomisk tab.

FynBus fastholdt kontrolafgiften med henvisning til, at datteren ikke havde aktiveret den nye periode på Ungdomskortet ved check ind og heller ikke havde checket ind ved rejsens begyndelse. FynBus har endvidere oplyst, at datteren først aktiverede den nye periode ved check ind den 22. september 2025. Dertil har FynBus gjort gældende, at det er muligt at omgå reglerne vedr. betaling af Ungdomskort, da en periode kan annulleres, hvis der ikke checkes ind inden 30 dage fra bestilling af ny periode.

SEKRETARIATETS UNDERSØGELSER

Ankenævnets sekretariat har anmodet FynBus om at svare på følgende spørgsmål til sagens oplysning:

"1. I et tilfælde som dette, hvor kunden først checker ind på Rejsekort og aktiverer sin Ungdomskort-periode **efter**, at perioden er påbegyndt, bliver Fynbus da godtgjort af staten for **hele** perioden?

2. I forlængelse heraf, kan I da oplyse, om Fynbus i det konkrete tilfælde har haft et indtægtstab?

3. Kan Fynbus bekræfte, at hvis en bestilt og betalt Ungdomskort-periode ikke bliver aktiveret ved check ind inden 30 dage fra bestillingen, annulleres perioden automatisk og kunden får betalingen for den pågældende periode refunderet?"

Til dette har FynBus svaret:

"Ad 1) Ja, Kunden betaler for hele perioden uanset hvornår i perioden kunden aktiverer perioden – dette er beskrevet i handelsbetingelserne som kunden godkender ved køb af ungdomskort.

Ad 2) Kunden aktiverer først perioden den 22/9-25 og betaler dermed for hele perioden 9/9- 8/10. FynBus har ikke lidt et indtægtstab i dette konkrete tilfælde.

Ad 3) Ja, det kan vi bekræfte. Hvis en periode ikke aktiveres, vil perioden annulleres efter 30 dage og kunden får frigivet det reservede beløb. Beløbet er kun reserveret indtil kunden aktiverer perioden, hvorved beløbet trækkes fra kundens konto, eller reserveringen ophæves efter 30 dage."

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

Ankenævnet lægger efter de foreliggende oplysninger til grund, at klagerens datter ikke foretog check ind forud for rejsens begyndelse den 19. september 2025, og at den nye periode på hendes Ungdomskort derfor ikke var blevet aktiveret på kontroltidspunktet.

Efter de fælles landsdækkende rejseregler skal passageren være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel ved rejsens begyndelse. For Ungdomskort på Rejsekort gælder efter kortbestemmelserne endvidere, at en ny periode først aktiveres ved første check ind efter udløbet af den foregående periode.

Selv om betalingen for den pågældende Ungdomskortperiode blev reserveret på klagerens betalingskort, var perioden ikke aktiveret ved check ind på kontroltidspunktet. Datteren havde derfor ikke gyldig rejsehjemmel til rejsen.

Ankenævnet bemærker, at manglende aktivering af en ny periode på et Ungdomskort kan indebære mulighed for omgåelse af reglerne for betaling af Ungdomskort, idet en bestilt periode efter det oplyste kan annulleres, hvis kortet ikke kommer i kontakt med Rejsekortudstyr inden 30 dage fra bestillingen.

Ankenævnet bemærker endvidere, at det ikke er afgørende, om FynBus har lidt et konkret økonomisk tab som følge af den manglende aktivering af Ungdomskortet.

Kontrolafgiften til klagerens datter blev herefter pålagt med rette.

Da det ikke er en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at passageren bevidst har søgt at unddrage sig at betale for rejsen, finder ankenævnet, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at kontrolafgiften skal frafaldes.

Forbrugerrådets repræsentanter udtaler kritik af kontrolafgiftens størrelse:

"Forbrugerrepræsentanterne finder, at kontrolafgifter over 750 kr. ikke står rimeligt i forhold til forseelsens omfang. Mange brugere af den kollektive transport pålægges kontrolafgifter, selvom de har forsøgt at betale korrekt, men har begået mindre fejl i et selvbetjeningssystem, der bliver mere og mere komplekst. Det er desuden bekymrende, at trafikselskaberne – som monopolliggende virksomheder – selv fastsætter kontrolafgiftens størrelse. Dette giver selskaberne mulighed for at indføre kontrolafgifter, som ville være forretningssskadelige, hvis der var reel konkurrence på markedet. Forbrugerrepræsentanterne indgiver derfor en mindretalsudtalelse vedrørende kontrolafgiftens størrelse. Denne udtalelse er en mindretalsbemærkning og er udtryk for forbrugerrepræsentanternes principielle holdning. Udtalelsen ændrer ikke afgørelsen i den konkrete sag og medfører ikke en nedsættelse af kontrolafgiften."

RETSGRUNDLAG:

Ifølge lov om trafikkselskaber § 29 kan selskabet udstede kontrolafgift og pålægge ekspeditionsgebyr til en passager, der ikke på forlangende foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de Fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 1.000 kr. for voksne. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning.

I busser, hvor check ind sker om bord, skal check ind ske straks efter påstigning uden unødigt ophold, og inden passageren sætter sig ned.

Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsebegrensninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages, eller om der er betalt metro-tillæg). Passagerer, der rejser alene på andres Rejsekort Personligt eller med en anden kundetype, end passageren er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel. Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et Rejsekort Personligt benyttes.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

"Min datter YY tager Fynbus rute 134S til skole (Tietgen Handelsgymnasium) onsdag den 19. november 2025. Hun stiger på bussen på banegården og får indenfor få sekunder udstedt en bøde for manglende check in.

Vi har købt månedskort til YY således at hun kan tage bussen uden problemer til og fra skole hver dag. YY har betalt Fynbus og har et gyldigt rejsekort for perioden den 9. september 2025 til og med den 8. oktober 2025. Rejsekortet gælder alle zoner på Fyn. Kortet har kortnummer 308430 208 249 534 3. Vi har efterfølgende via dialog med Fynbus fundet ud af, at YY skal tjekke ind, når hun går ind i bussen og tjekke ud, når hun stiger ud af bussen. Vi forstår udemærket godt at der er findes folk der snyder og ikke betaler, når de tager bussen og at I skal have kraftige sanktioner imod de som snyder. YY har dog ikke snydt. Hun har betalt. Vi er med på, at hun ikke havde foretaget check-in men da hun har betalt for rejsen, anmoder vi om at kontrolafgiften refunderes. Vi vil gerne yderligere påpege, at den manglende aktivering af kortet / og den manglende check-in ikke betyder at YY kan snyde og dermed forlænge perioden. Fynbus har oplyst meget klart at hendes månedskort fra 9. september til 8. oktober udelukkende er gyldigt i denne periode uanset hvornår kortet aktiveres.

Formålet med kontrolafgifter må alt andet lige være at sikre at de der tager bussen har betalt for at køre med bussen. YY havde betalt for perioden og for zonen og har dermed ikke forsøgt at snyde sig med uden at betale. Der er udelukkende tale om at YY ikke var bekendt med reglerne om ind og udtjekning. Der er ikke tale om at YY har forsøgt at snyde sig fra at betale eller at forlænge en periode, da dette ikke er muligt. Vi opfordrer derfor igen til at kontrolafgiften refunderes, da YY havde betalt for såvel perioden og zonen."

Indklagede anfører følgende:

"FynBus fastholder afgørelsen om den udstedte kontrolafgift.

FynBus har gjort kunden opmærksom på, at alle kunder skal være i besiddelse af gyldig billet ved rejser med bus, tog og metro, jf. de fælles landsdækkende rejseregler [Det med småt | rejsekort.dk](https://www.rejsekort.dk).

Det følger ligeledes af rejsereglerne, at det er kundens eget ansvar at kunne fremvise en gyldig billet.

Ved kontrollen den 19. september 2025 steg kontrolløren på bussen kl. 07.47, hvor kunden allerede var i bussen. Kontrolløren konstaterede, at kundens nye periode på Ungdomskortet ikke var aktiveret ved check-in, og der heller ikke var foretaget et check-in ved påstigning. Kunden havde derfor ikke en gyldig billet ved kontrollen og fik udstedt en kontrolafgift kl. 07.50 (Bilag A).

Det fremgår af Kortbestemmelser for Ungdomskort på Rejsekort afsnit 1.2, at "Ungdomskort fungerer som et almindeligt rejsekort, og du skal derfor altid huske at checke ind ved rejsens begyndelse og ved skifte til et nyt transportmiddel. Husk at checke ud, når du er færdig med din rejse. Aktivering af ny periode på Ungdomskort sker ved første check ind efter udløbet af en tidligere periode. Dette gælder uanset om kunden rejser med tog, metro, letbane, bus eller havnebus, se også afsnit 2. Dette gælder også, selvom kunden har indgået en fornyelsesaftale. Manglende aktivering af en ny periode på et Ungdomskort bevirker, at kunden ikke har gyldig rejsehjemmel og dermed kan blive pålagt en kontrolafgift."

Kunden har først foretaget check-in og dermed aktiveret sin nye periode på Ungdomskortet den 22. september 2025.

Klageren er ved klagen til Ankenævnet ikke fremkommet med nye oplysninger, der giver grundlag for, at FynBus ændrer afgørelsen. FynBus fastholder dermed afgørelsen om den udstedte kontrolafgift."

Til dette har klageren anført:

"Jeg skal hermed meddele, at jeg fastholder min klage og anmoder samtidig om, at sagen realitetsbehandles.

Det er korrekt, at der ved kontrollen ikke var registreret et check-ind på min datters rejsekort. Dette bestrides ikke. Det afgørende i sagen er imidlertid, at min datter på kontrolltidspunktet var i besiddelse af et gyldigt og fuldt betalt ungdomskort gældende for alle zoner på Fyn for perioden 9. september 2025 til og med 8. oktober 2025.

Den pågældende rejse fandt sted den 19. september 2025 fra OBC Syd Plads C, som er beliggende på Fyn, og således inden for både den geografiske gyldighed og den betalte periode.

Det kan derfor lægges til grund, at:

- Rejsen fandt sted inden for den periode, som der var betalt for.
- Rejsen fandt sted inden for de zoner, som kortet dækkede.
- Der forelå ingen økonomisk risiko eller tab for Fynbus.
- Der var ingen forsætlig omgåelse af reglerne eller forsøg på at opnå uberettiget befordring.

Det forhold, at kortet ikke var korrekt aktiveret/checket ind, udgør efter vores opfattelse en formel fejl uden realøkonomisk betydning. Min datter havde allerede erlagt fuld betaling for den pågældende periode og de relevante zoner. Der foreligger således ikke tale om manglende betaling, men om en teknisk eller proceduremæssig forglemmelse.

En kontrolafgift har til formål at sanktionere manglende betaling eller misbrug af billetsystemet. I nærværende sag foreligger ingen af delene. En opretholdelse af kontrolafgiften vil derfor fremstå uproportional i forhold til forseelsens karakter, særligt henset til at:

- Der ikke er lidt noget økonomisk tab.
- Gyldig rejsehjemmel forelå på kontroltidspunktet.
- Der ikke er dokumenteret nogen form for misbrug eller illoyal adfærd.
- Der er tale om en ung passager med gyldigt ungdomskort, som netop har til formål at sikre lovlig og forudbetalt transport i perioden.

På den baggrund anmodes ankenævnet om at lægge vægt på proportionalitetsprincippet og rimelighedsbetragtninger ved vurderingen af sagen og træffe afgørelse om, at kontrolafgiften skal frafaldes.

Vi ser frem til ankenævnets videre behandling af sagen.”

Til dette har indklagede anført:

”FynBus fastholder fortsat afgørelsen om den udstedte kontrolafgift.

En ny periode på et ungdomskort skal aktiveres ved check-in, som det følger af kortbestemmelserne, og der skal i øvrigt altid checkes ind ved rejsens begyndelse.

Kunden har ikke forsøgt at checke ind på noget tidspunkt efter den nye periode er bestilt, eller forsøgt at checke ind inden den pågældende rejse, og venter tilmed 3 dage med at lave et check ind efter modtagelse af kontrolafgiften, for at aktivere den nye periode på ungdomskortet.

Ifølge [handelsbetingelser](#) for ungdomskort annulleres en bestilt fornyelse, hvis der går mere end 30 dage fra bestilling af en ny periode, til ungdomskortet kommer i kontakt med rejsekortudstyr.

FynBus vurderer ikke, at kunden på nogen måde har forsøgt at imødekomme reglerne for aktivering og brug af ungdomskortet, når der ses på handlingerne og det tidsmæssige perspektiv.”

Klageren skrev efterfølgende direkte til Fynbus:

”Hej Fynbus,

Jeg skriver for at anmode om, at I genoptager behandlingen af vores sag vedrørende kontrolafgift (journal nr. 2054946 – S25-26243).

Jeg har tidligere redegjort for, at min datter på kontroltidspunktet var i besiddelse af et gyldigt og fuldt betalt ungdomskort, der dækkede både den relevante periode og alle zoner på Fyn. Der er således ikke tale om manglende betaling, men alene om manglende check-ind ved påstigning.

Siden jeres seneste afgørelse er vi blevet opmærksomme på udtalelser fra jer () i Fyens Stiftstidende, hvor det fremgår, at:

“... hensigten er ikke at straffe folk, der har betalt en billet ... Vi kan godt se det betænkelige i, at dem, der rent faktisk har købt en billet, bliver straffet med en afgift ...”

Disse udtalelser er efter vores opfattelse direkte relevante for nærværende sag. De understøtter netop det forhold, som vi hele tiden har gjort gældende – nemlig at der ikke har været tale om snyd eller manglende betaling, men en formel fejl uden økonomisk betydning for Fynbus.

Vi finder det derfor rimeligt at anmode om, at sagen vurderes på ny i lyset af:

1. At der forelå gyldig og fuldt betalt rejsehjemmel
2. At rejsen fandt sted inden for både periode og zoner
3. At der ikke er lidt noget økonomisk tab
4. At der ikke foreligger forsøg på misbrug
5. Samt jeres egne tilkendegivelser om, at praksis på området opleves som uhensigtsmæssig

Vi skal på den baggrund venligst anmode om, at kontrolafgiften frafaldes. Jeg beder jer være opmærksomme på at sagen er indleveret til Ankenævnet for Bus, Tog og Metro, hvor vi afventer sagsbehandling.”

Til dette har Fynbus anført:

“FynBus fastholder fortsat den udstedte kontrolafgift, og understreger at den pågældende artikel i Fyens Stiftstidende ikke påvirker sagsbehandlingen og FynBus’ afgørelse i denne sag.

FynBus fastholder, at kunden er forpligtet til at aktivere en ny periode på ungdomskortet ved at lave et check-ind, samt at checke ind ved påstigning før hver rejse.

FynBus mener ikke, at kunden har gjort nok for at overholde reglerne for brug af ungdomskort ved at undlade at aktivere ny periode, undlade at checke ind ved påstigning og derefter vente 3 dage efter udstedelse af kontrolafgiften med at aktivere den nye periode.

FynBus bemærker endvidere, at der er mulighed for omgåelse af reglerne vedr. betaling af ungdomskort, da en periode kan annulleres, hvis der ikke checkes ind inden 30 dage fra bestilling af ny periode.

FynBus vurderer ikke at der foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde en annullering af kontrolafgiften.”

På ankenævnets vegne

Lone Bach Nielsen
Nævningsformand